

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

NÁLEZ

Ústavného súdu Slovenskej republiky

V mene Slovenskej republiky

III. ÚS 4/01-38

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí dňa 23. marca 2001 v senáte zloženom z predsedu J. B. a členov Ľ. D. a E. B. prerokoval podnet PaedDr. V. A., bytom T., zastúpeného komerčnou právničkou JUDr. J. Č., , ktorým namietal porušenie svojich práv podľa čl. 35 ods. 3 Ústavy Slovenskej republiky konaním Okresného úradu v Galante, a takto

r o z h o d o l :

Právo PaedDr. V.A. podľa čl. 35 ods. 3 Ústavy Slovenskej republiky **n e b o l o**
p o r u š e n é .

O d ô v o d n e n i e :

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bolo dňa 20. novembra 2000 doručené podanie PaedDr. V. A., bytom T. (ďalej len „podnecovateľ“), označené ako „Podnet o zistení, či: - s neprijatím kvalifikovaného učiteľa do pracovného pomeru bolo porušené jeho ústavné právo na prácu a s

nesprávnym a nezákonným úradným postupom OÚ v Galante mu spôsobil finančnú a morálnu škodu“.

Ústavný súd podnet predbežne prerokoval na neverejnom zasadnutí senátu dňa 18. januára 2001 a prijal ho na ďalšie konanie v časti, ktorou sa namieta porušenie práva na prácu podľa čl. 35 ods. 3 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“). V časti namietajúcej porušenie ustanovenia čl. 19 ods. 1 ústavy podnet odmietol.

Vyjadrenie Okresného úradu v Galante k podnetu bolo ústavnému súdu doručené 23. februára 2001.

Podaním, ktoré bolo ústavnému súdu doručené 26. januára 2001, podnecovateľ rozšíril podnet tak, že namietal aj porušenie ustanovení čl. 19 Všeobecnej deklarácie ľudských práv a čl. 36 písm. b) ústavy.

K porušeniu čl. 35 ods. 3 a čl. 36 písm. b) ústavy a čl. 19 Všeobecnej deklarácie ľudských práv došlo podľa tvrdenia podnecovateľa nasledovnými konaniami, ktoré buď sú súčasťou skutkového stavu, alebo majú význam pre jeho posúdenie.

Dňa 25. januára 1999 podpísala skupina 23 pedagógov Základnej školy s vyučovacím jazykom maďarským v Trsticiach protest, ktorým odmietla spolupracovať s podnecovateľom. Tento protest bol doručený aj Okresnému úradu v Galante.

Okresný úrad v Galante rozviazal dňa 28. apríla 1999 s podnecovateľom pracovný pomer podľa § 46 ods. 1 písm. f) Zákonníka práce, čiže z dôvodov závažného a opakovaného porušenia pracovnej disciplíny, spočívajúceho v tom, že:

- 28. januára 1999 nerešpektoval usmernenie riaditeľky školy z pracovnej porady zo dňa 28. januára 1999 o postupe vydávania vysvedčení,

- v dňoch od 7. apríla do 14. apríla 1999, čiže 6 pracovných dní, sa napriek zamietnutiu jeho žiadosti o neplatené voľno zo dňa 29. marca 1999 nedostavil na pracovisko.

Podnecovateľ vraj dostal od prednostu Okresného úradu v Galante ústny príslub opakovaného prijatia do zamestnania. Proti výpovedi sa nebránil súdnou cestou.

Dňa 29. septembra 1999 požiadal Okresný úrad v Galante písomne o prijatie do zamestnania na Základnej škole s vyučovacím jazykom maďarským v Trsticiach. Okresný úrad v Galante jeho žiadosti nevyhovel, o čom ho informoval listom z 18. októbra 1999.

Proti tomuto postupu a rozhodnutiu podal podnecovateľ 25. októbra 1999 sťažnosť odboru kontroly Krajského úradu v Trnave. Postup Okresného úradu v Galante považoval za diskriminačný voči jeho osobe. Sťažnosť bola postúpená na vybavenie Okresnému úradu v Galante, ktorého prednosta ju pokladal za neopodstatnenú.

Podnecovateľ sa nazdáva, že k jeho diskriminácii a k porušeniu jeho práv došlo aj tým, že na základnú školu s vyučovacím jazykom maďarským boli prijatí aj údajne nekvalifikovaní pedagógovia a on prijatý nebol, hoci má potrebnú kvalifikáciu. Okresný úrad v Galante tvrdil, že na Základnú školu s vyučovacím jazykom maďarským v Trsticiach boli prijaté osoby s požadovanou kvalifikáciou, a upozornil, že s podnecovateľom bol pracovný pomer ukončený pre závažné a opakované porušenie pracovnej disciplíny, a nie pre nedostatok kvalifikácie.

Dňa 24. júla 2000 ponúkol Okresný úrad v Galante podnecovateľovi učiteľské miesto na Základnej škole v Čiernej Vode, ktoré tento z viacerých dôvodov

(vzdialenosť, rodinné dôvody) neprijal a trval na prijatí do zamestnania na Základnú školu s vyučovacím jazykom maďarským v Trsticiach.

Podnecovateľ sa 11. novembra 1999 obrátil na Okresný súd v Galante s návrhom, v ktorom žiadal, aby súd určil, „že žalovaný svojím postupom ho diskriminoval v jeho ústavnom práve na prácu, ktoré právo je zakotvené v Ústave SR v čl. 35 ods. 3, a uprednostnil prijať do pracovného pomeru nekvalifikovanú pracovnú silu na úkor kvalifikovanej, a preto žalovaný je povinný:

1. s okamžitou platnosťou prijať ho do pracovného pomeru na Základnú školu maďarskú v Trsticiach,
2. zaplatiť mu majetkovú ujmu od 1. 7. 1999 za každý začatý mesiac vo výške 12.628,- Sk dovtedy, kým nenastúpi do pracovného pomeru na ZŠ maďarskú v Trsticiach,
3. do 3 dní od právoplatnosti rozsudku sa písomne ospravedlniť za porušenie jeho práva na prácu,
4. priznať mu náhradu trov konania.“

Okresný súd v Galante ohľadne určenia diskriminácie podnecovateľa pri uplatňovaní práva na prácu podľa čl. 35 ods. 3 ústavy konanie zastavil, ohľadne jeho ďalších nárokov žalobu zamietol a nepriznal mu náhradu trov konania.

Od 1. júla 1999 nie je medzi podnecovateľom a Okresným úradom v Galante žiadny pracovnoprávny vzťah.

Rozšírenie podnetu o namietanie porušenia práv podnecovateľa podľa čl. 19 Všeobecnej deklarácie ľudských práv a čl. 36 písm. b) Ústavy Slovenskej republiky ústavný súd nepripustil uznesením č. k. III. ÚS 4/01-30 z 23. marca 2001.

Obaja účastníci súhlasili s upustením od ústneho pojednávania.

Ústavný súd v jednom zo svojich prvých rozhodnutí sp. zn. II. ÚS 12/93 vyslovil: „Právo na prácu nemožno chápať ako právo na konkrétnu prácu, na ktorú má občan príslušnú kvalifikáciu.“ Tohto právneho názoru sa ústavný súd pridrižoval aj neskôršie v rozhodnutí sp. zn. II. ÚS 47/98. Právu na prácu teda nezodpovedá povinnosť zamestnávateľa prijať konkrétneho uchádzača o zamestnanie na konkrétne pracovné miesto. Pri výbere z uchádzačov o zamestnanie však zamestnávateľ nemôže postupovať v rozpore s čl. 12 ods. 2 ústavy.

Ak bol uchádzač o zamestnanie v minulosti prepustený pre závažné a opätovné porušenie pracovnej disciplíny, predstavuje to dostatočný dôvod pre jeho opätovné neprijatie do pracovného pomeru u toho istého zamestnávateľa. Postup Okresného úradu v Galante preto nebol svojvoľný ani diskriminačný. Nič nenaznačuje, že Okresný úrad v Galante neprijal podnecovateľa do zamestnania na ním požadované miesto z dôvodov uvedených v čl. 12 ods. 2 ústavy. Okresný úrad v Galante navyše ponúkal podnecovateľovi prijatie do zamestnania na miesto zodpovedajúce jeho kvalifikácii, ktoré však tento, i keď zdôvodnene, neprijal.

Preto ústavný súd rozhodol tak, ako je uvedené vo výrokovej časti tohto rozhodnutia.